

শেন্দাল লম্বী অমা ওইনা জপানিজ কুইএল য়োকপা

– ডা. সৱাংথেম জেসমাৱানি –

মশা অমদি মৰুম চানবা য়োৰ্কিৰা জপানিজ কুইএল ময়ান্না কুইএল হায়না খঙনৱিৰা উচেচ মচাসি ইহান হানবা ওইনা জপানদা কুমজা ১৯৯৫ দৰ্গী য়োকপা হৌৱকথি। ময়ান্না য়োৰ্কৱিৰা মশা অমদি মৰুম চানবসি অয়াহ্ননা ব্ৰাউন মচুনি। মসি কালিফোৰ্নিয়াদৰ্গী ইন্দিয়াদা কুমজা ১৯৭৪ দা পুৱক্তুনা য়োকথি।

জপানিজ কুইএলসি য়েংবদা লাৰা অমদি অমোম ইয়ায় লায়না খন্দোকপা গুম্বী। লাৰা ওইৱগনা মখোয়গী মথবাক্তা খৱা পীকশিৱা ব্ৰাউন অমদি অঙৌৰা মচু হৌই অদুগা অমোম ওইৱগনা ব্ৰাউন অমদি অমুৰা মচুনা পাক্কা হৌৰা থেংনগনি।

কুইএলগী কান্নবশিং :

কুইএল য়োকপনা কান্নৰা কয়া অমা পীৱি।

কুইএলসি য়ান্না গুন্না মপুং মৱৈ ফাই।

হাপ্তা ৬ শুৱগদি মশা চাবা যাৱৈ।

কুইএল য়ান্না পীকপা উচেচ মখল অমা ওইবনা শেল চঙদনা মকোন শেহ্ৰা য়াই।

কুইএল মশাসি য়েন গুন্মদৰ্গী হেহ্ৰা মহাও লৈ। মসিদা ফেটকী চাং য়ান্না হহ্ৰৈ।

কুইএল মৰুমসি কোলেষ্টৰোলগী চাং য়ান্না হহ্ৰৈ। মৱম অসিনা অহল্, অঙাং খাক্তনা চাবা য়াই।

কুইএল মশা অমদি মৰুমগী ন্যুট্ৰেণ্টস য়ান্না য়াওৰা মৱন্না চাজেনবী মমাশিংনা চাবা য়ান্না ফৈ।

মকোন শাৰা :

ওনবতা গুাইৰিৰা কুইএলসি মৈশা নীংথিনা পীত্ৰগদি শিবগী চাং য়ান্না ৰাংই। অসিগুন্না মতমসিদদি পুং ২৪ মৈশা পীগনি। শাৰবী চাং গুন্না থৱমোমিটৱ থম্বগী খুদোংচাদৰা লৈৱগসু পীৱিৰা মৈশাদু ৰাংলগদি মৈশাদুনা পুৱা তাশিন্দুনা লৈৰা উগনি অদুগা অমৰোমদনা মৈশা হেনৰা ওইৱগনা পীৱিৰা মৈশাদুদৰ্গী চংখোৰ্কাগা লৈৰা উগনি। কুইএলশিং অহানৰা ওনবদৰ্গী

ওৰ্গানিক ওইৰা লৌফমদা গ্ৰীন মেন্যুৱিং (অশংৰা মনা-মশিংগী হাৱ) গী মৰু ওইৰা

– ডা. ৰাইথোম জিতেন –

লৌফমগী লৈবাক লৈশাগী ফীভম ফগৎনৰা অমদি লৈহাও চেনবগী চাং হেনগৎনৰা অশংৰা পান্সিগী শৰুকশিংবু লৈবাক্তা খোইজিন্দুনা পথ-পুমথহনবসু গ্ৰীন মেন্যুৱিং (অশংৰা মনা-মশিংদৰ্গী মহৌশাগী ওইৰা হাৱ ফংহনৰা) কৌই। অসুন্না লৈবাক্তা ওৰ্গানিক মেট্ৰৱ হায়বদি অহিংৰা জীৱ-পান্সিশিংবীনা পথ-পুমথৰগা ওইৰা লৈবাক লৈশা য়াওবগী চাং অসি হেনগৎহমাবগীদমক থাৱিৰা মহৈ-মৰোং য়াওবগী চাং অসি হেনগৎহমাবগীদমক, থাৱিৰা মহৈ-মৰোং মখলশিংবু গ্ৰীন মেন্যুওৱগী ওইৰা মহৈ-মৰোং কৌই। গ্ৰীন মেন্যুৱিং তৌগদৰা মফম অদুমক্তদা পান্সিশিং অদু থাৱগা লৌফম অদুমক্তদা পান্সিশিং অদুনা মপান শাদ্ৰিঙৈ নৌৱিঙৈদা খোইজিন্দুনা লৌফম অদুগী লৈবাক লৈশা ফগৎহম্ববদি থৌওং অদুবু গ্ৰীন মেন্যুৱিং ইন সিত্ত - কৱিগুন্না লৌফম অদুগী অকোয়বদা অশংৰা মনা-মশিং মৰাং কায়না ফংদুনা মখোয়বু খোমজিন্দুনা পুৱৰুগা লৌফমদা খোইজিন্দুনা শীজিন্নৱবদি থৌওং অদুবুনা গ্ৰীন লিফ মেন্যুৱিং কৌই। লৌফমদুমক্তদা পান্সিশিং অদু থাদুনা খোইজিনগদৰা ওইৱবদি হৱাই মখলগী পান্সিশিং হায়বদি নুংশিতগী নাইব্ৰোজেন ফাজিনৰা গুন্না পান্সী মখল থাবীবনা হেহ্ৰা ফৈ। থৌওং অসিগদীদমক তোয়না শীজিয়াৰা পান্সী মখল খৱা পল্লবৰা চুচুৱাংমৈ, উ হৱাইমতোন, পোংহৱাই নংব্ৰগা হৱাই অশাংবীগী কাঙবুশিং পনৰা য়াই। অদুগা অকোয়বদগী খোন্মৱগা খোইজিনগদৰা ওইৱবদি মসা-ৰৱেং অদু থোংপা, অতেনৰা মতমদা পথ-পুমথৰা গুন্না পান্সী মখলশিং ওইগৱবনি।

গ্ৰীন মেন্যুৱিং তৌবগী পান্দম :- (ক) অফৰা, লৈহাও চেনৰা লৌফম অমা ওইহনগে হায়ৱবদি লৌফম অদুগী ওৰ্গানিক মেট্ৰৱগী চাং ৰাংখংহন্দৰা য়াদে। অসুন্না লৌফম অদু ওৰ্গানিক মেট্ৰৱগী চাং হেনগৎলবদি লৈবাক-লৈশা অদু ফ্ৰেং-ফ্ৰেং লাওগুনা নোংগী ঈশিং য়ান্না চুপশিনৰা অমদি ঈনিল কুইনা ফাজিন্দুনা থম্বদা মতেং পাংই। অসিগুন্না লৌফমদা লৈবাক মনুংদা লৈগদৰা ঈশিং অমসুং নুংশিৎকী খল চানা থমদুনা পান্সিগী মৰু-মৱাশিং লায়না হৌহন্দুনা পান্সিগী শাহৌ ফহল্লি অমদি পোথোক হেনগৎহল্লি। গ্ৰীন মেন্যুৱিংগী ঝাইদৰ্গী মৰু ওইৰা পান্দমদি ওৰ্গানিক মেট্ৰৱ য়াওবগী চাং নেনগৎহনবনি।

(খ) লৌফমদা নাইব্ৰোজেন হেনগৎহনৰা :- গ্ৰীন মেন্যুৱিংগীদমক শীজিন্নৱিৰা পান্সিশিং অদু

হাপ্তা অনী ফাওবদি কুইএল ১০০ গী ওইনা ৩ X ২.৫ X ১.৫ ফিট ওইগনি অমদি হাপ্তা ৩-৬ ফাওবগীনা কুইএল ৫০ দা ৪ X ১.৫ X ১.৫ ফিট ওইগনি। অহানৰা হাপ্তা অমদদি মখোয়না থৰুৰা ঈশিং পাত্ৰদা নুং হান্সিদুনা মশাদা ঈশিং চোংহন্দনৰা হোংনবীগনি অমদি মচিঞ্জাকসু চাইথোৰ্কাগা থম্বীগনি।

ফৰ্টাইল ওইৰা মৰুম লৌনবগীদমক লাৰা অমগা অমোম ও গী চাংদা শেহ্মীৱগা থম্বীগনি।

মচিঞ্জাক পীজবগী মওং :

কুইএলদসু ব্ৰোইলৱগী মচিঞ্জাক পীজৰা য়াই। মসি নঙদনা ব্ৰোইলৱ মচিঞ্জাক্তা চেঙকুপ অমদি অতোপ্লা মচল য়ানবীগে হায়ৱগদি মখাদা থমজৱিৰা অসুন্না য়ানবীৰা য়াই।

টেবল ১ঃ কুইএলগী মচিঞ্জাক		
মচল	ষ্টাৰ্ট	প্লেসৱ
	(kg/q)	kg(q)
ব্ৰোইলৱ মচিঞ্জাক	৬০	৪৫
চুজাক মকুপ	২০	২৫
চগেম	২২	২০
চেঙকুপ/ ৰাইকুপ	০৮	১৮
থুম/ভিটামিন/মিনৱেল	-	০৫
চুটেল	১০০.০০	১০০.০০
টেবল ২ : নোংমগী পীজগদৰা মচিঞ্জাকশিং		
চহী (হাপ্তা)	চাগদৰা মচিঞ্জাক (গ্ৰাম)	
১	৫	
২	২২	
৩	১৫	
৪	১৮	
৫	২০	

হৱাই মখলগী পান্সিশিং ওইৱবদি মখোয়না নুংশিতগী নাইব্ৰোজেন ফাজিন্দুনা পান্সী মশাগী মখৌ তাৰা নাইব্ৰোজেনশিং ফংহনৰগা লৌয়ননা মতুং তাৰদা থাগদৰা পান্সিশিংনা শীজিন্নৰা নাইব্ৰোজেন পী। অসিগুন্না পান্সিশিং অসিনা চাংচত্ৰা চহী অমদা লৌ পৱি অমগী লৌফমদা নাইব্ৰোজেন কেজি ৬০-১০০ ফাওৰা ফাজিনৰা গুম্বী।

(গ) মাঙবিগদৰা পান্সিগী মচিঞ্জাক অমদি লৈবাক কনৰা গুম্বী :- হাঙদুনা লৈৰা লৌফমদা লৈৰা পান্সিগী মচিঞ্জাকশিং ঈশিংদা ভুংদুনা চিখাখিগদৰা /চেছুখিগদবদু পান্সী মখলশিং অসি থাৱবদি পান্সিশিং অসিনা ফাজিন্দুনা থমহৌই অদুগা মখোয় অদু লৈৰাক্তা খোইজিল্লৰা মতুংদা লৈৰাক্তা অমুক হল্লকই। অমৰোমদা অমুক পান্সিশিং অসি লৌফমদা হৌদুনা লৈৱবদি লৌফম অদুগী লৈমায়দা ঈশিং ঈচেলনা মৱম ওইদুনা চেছুখিগদৰা লৈবাক লৈকুপশিং কনবদসু মতেং পাংই।

(ঘ) হিংকুপশিংগী মখৌ হেনগৎহল্লি :- গ্ৰীন মেন্যুৱিং তৌবদৰ্গী লৈৰাক্তা পীৱিৰা ওৰ্গানিক মেট্ৰৱশিং অসিনা হিংকুপ (মাইক্ৰো ওৰ্গানিজম) শিংগী মচিঞ্জাক ওই। অসুন্না হিংকুপশিং মচিঞ্জাক মৰাং কায়না ফংবসিনা মখোয়গী মশীং য়াংনা হেনগৎহল্লি অমদি মখৌ নীংথিনা তৌদুনা থাৱিৰা পান্সিশিংদা কান্নৰা পী।

(ঙ) পোথোক হেনগৎহম্বৰা :- গ্ৰীন মেন্যুৱিংনা ওৰ্গানিক মেট্ৰৱ, নাইব্ৰোজেন পী, পান্সিশিংগী মচিঞ্জাক মাঙবিগদবদৰ্গী কনৰা গুন্না অমদি হিংকুপশিং মখৌ হেনগৎহনৰনা মহৈ মৰোংশিংগী পোথোক চাদা ১৫-২০ ফাওৰা হেনগৎহনগনি।

গ্ৰীন মেন্যুৱিংগী কান্নবশিং :- (ক) গ্ৰীন মেন্যুৱিং তৌবনা লৈবাক লৈশাগী অফৰা ওইফম থোকপা মও অমসুং পান্সিগী মচিঞ্জাক অমদি অশিন-অয়াক্কী খল কাঙলোন চুন্না থম্বদা মতেং পাংই। (খ) গ্ৰীন মেন্যুৱিং তৌবদৰ্গী ওৰ্গানিক মেট্ৰৱ হেনগৎলকপসিনা হিংকুপশিংনা মখৌ নিংথিনা পাঙথোক্তুনা পান্সিশিংগী মচিঞ্জাক মৰাং কায়না ফংহনবদা মতেং পাংই।

(গ) গ্ৰীন মেন্যুৱিংদা শীজিন্নৱিৰা পান্সিশিং অসি চানৰা শা-ষগণি মচিঞ্জাক অমদি শিং ওইনা শীজিন্নৰা য়াই।

(ঘ) গ্ৰীন মেন্যুৱিং তৌবনা ফৌ থাখিৰা লৌফমশিংদা লৈবাক মনুংদা নুংশিং নীংথিনা চঙবদা মতেং পাংই।

(ঙ) লৈবাক লৈৱকশিংনা অমগা অমগা ফাজিন্দুনা শেহ্ৰা লৈতুম মচা মচাশিং মওং মৱীল চুন্না শিন্দোক্তুনা মখোয়গী মৱক্তা নুংশিং চঙহনৰা অহেনৰা ঈশিং চিথোকখিৰা, মখৌ তাৰা ঈশিং ফাজিন্দুনা থম্বা অমদি লৈমায়দা ঈচেল নাইদুনা লৈহাও চেনৰা লৈৰাকশিং চেছুখিগদবদৰ্গী থিংবদা

ফৌদা তাৰা মৰু ওইৰা লায়না - (২)

• **লায়না চেন্দৰা মৰুশিং শীজিন্নৰা অমদি সীদ ব্ৰিটমেণ্ট (carbendazim (2g/kg seeds) or mancozeb 75 WP (Indofil M-45) @ 2.5 g/kg or *Pseudomonas fluorescens* @ 10 g talc based formulation in 400 ml water/kg of seed or hot water treatment.)**

• লৌহোনফম নীংথিনা খোইদোকপীৰা অমদি লৌহোনফম অদু তোংলপা শেহ্মীৰা (১.১.৫ এম পাকপা অমদি অশাংবদি মখৌ তাবগী মতুংইমা শেহ্মীৰা অমদি ফৈদোম অনীগী মৱক্তা সেণ্টিমিটৱ ৩০ অহাঙৰা থম্বীদুনা ঈশিং চাইৰা, হাৱ হান্সা খুদোংচহনৰা)

• লৌহোনফম ফৈদোম অমদা FYM/compost 1 tonne/1000m2 অৱৌইৰা ওইনা

খৌইবদা হান্সীৰা।

• কংনা হনৰা লৌহোনগীদি 0.5% solution ferrous ammonium sulphate

হপ্তা অমদা অনীৱক চাইবীদুনা Fe ৰাংপা মেনখৎগী।

• পান্সীনা মনা ২-৩ শুৱকপদা ঘূৱিয়া 25kg/ha গী চাংদা top dressing তৌৰীৰা।

• লৌহোনফমশিংদা লায়না তাৱত্ৰা হায়না চেকশিৱা য়েংশিনবীৰা।

বি) লৌফমদা পায়খৎপা য়াৰা থৌৱাশিং :-

• Green manure পান্সিশিং (Dhaincha, sunnhemp) লৌ শুগদৰা নুমিৎ ৪৫নি ৰাংলিঙৈনা হুনবীৰা কান্নগনি। গ্ৰীন মেন্যুওৱ ক্ৰোপ হান্সনা green matter 30-35 t/ha ফংহন্দুনা 30-35 KgN/ha ফংহল্লি।

• হাৱ কাঙলোন চুন্না হান্সীৰা। সৌইল টেট্টিং ৱিজন্টকী মতুংইমা nitrogen 60-120kg N/ha শৰুক ৩-৪ থোৱ্কা, 30-60 g P₂O_৫ SSP নংব্ৰগা DAP, MOP 40-60kg/ ha শৰুক অনী থোৱ্কাগা, ZnSO₄ @25kg/ha as basal.

• লৌৱি অমদি পল্লিদা নাপী হৌহনবীদৰা।

• ***Pseudomonas fluorescens* @ 0.2% (2 g/litre)** ফৌনা নুমিৎ ৫০, ৭০ অমদি ৯০ শুৱকপা মতমদা চাইবীৰা।

• Neem oil 3% (30ml/litre) নংব্ৰগা 5% NSKE(neem seed kernel extract) চাইবীবনা sheath blight, sheath rot লায়না লাকশিনৰা গুম্বী।

লায়নাগী মতুংইমা পায়খৎপা য়াৰা থৌৱাশিং

Blast

• তাগন্দম ভোৱাইটিশিং Prasanna, IR-36, Tulasi থাবীৰা।

• Pyroquilon 50 WP (Fongorene) @ 1 g/kg or tricyclazole 75 WP (Beam or Sivic) @ 1 g/kg or carbendazim 50 WP (Bavistin) @1-1.5 g/kg- হায়ৱিৰা হীদাকশিং অসিনা সীদ ব্ৰিটমেণ্ট তৌৰীৰা।

• লৌফমদা লায়না তাৱৰুৱবি tricyclazole75WP@0.6g/l or iprobenphos 48 EC (Kitazin) @2g/l or isoprothiolane 40 EC (Fuji-One) @ 1.5 ml/l or carpropamid 30 SC (Protega) @ 1 ml/l or carbendazim 50 WP (Bavistin) @ 1 g/l or kasugamycin 3 SL (Kasu-B) @ 2.5 g/l or Swing 250 EC® (epoxyconazole 125 g/l +

৫ অমদি মথক

২৩-২৫

মচিঞ্জাক পীজবগী মথক্তা ঈশিংদি মতম পুন্মমক্তা অফৰা ঈশিং ফংহনৰা মৰুওই।

কুইএলগী মৰুম :

কুইএলনা হাপ্তা ৫-৬ শুৱগদি মৰুম কোকপা হৌৱকই। চাদা ৭৫ গী মথক্তি নুংথিলগী পুং ৩-৬ ফাওবগী মনুংদা মৰুম কোকই। চাদা ২০ না পুশ্মম মম্বগা মৰুম কোকই। হাপ্তা ৭-৮ গী চাংদা যৌৱক্লগদি কুইএলশিংসি চাদা ৫০ গী চাংদা মৰুম কোকই। মৰুম অমনা গ্ৰাম ৯-১০ মুক লুম্বী। মখোয়গী মৰুমসি হাপ্তা ২২ ফাওৰা কোকই। ফৰ্টাইল ওইৰা য়েক্ৰম পুথোন্ধে হায়ৱগদি কুইএল লাৱসি অমোমগা পুৱা য়োকমীৱগনি। মখোয়সি হাপ্তা ৮-১০ শুৱগদি লাৰা অমগা অমোম ও গা পুৱা য়োকমিৱগনি। মৰুম কোনবগী মতমসি নুমিৎ ২১ নিনি।

কুইএল মৰুম অমদা য়াওৱিবসি

ঈশিংনা-৭৪%

প্ৰোটিননা-১৩%

ফেটনা ১১%

কাৰ্বোহাইড্ৰেটনা ১%

কেলোৱিক্‌স ভেলুনা - ৬৪৯ কেজ/২০০ গ্ৰাম ঈশিং

কুইএলগী মশা :

কুইএলগী ড্ৰেসিং পাৰ্চেণ্টেজসি ৭০-৭৩% নি। লাৰগা অমোমগা লুহুগী চাংসি অমোন্না হেহ্ৰা লুম্বী। কুইএলগী মশা য়ান্না পীকপা মৱন্না মীপুম খুদিংমক্কা লৈদুনা চাবা গুম্বী।

লায়নাদৰ্গী ঙাকথোকপা :

কুইএলসি পীক্লিঙৈদা নীংথিনা শেমবীহৌৱগদি শিবগী চাং য়ান্না হহ্ৰৈ। কুইএলদি য়েনগুন্না লায়না কয়া চেনগন্দে। মসিদা নীংথিনা শেণাৱিৱগদি শিবগী চাং হহ্ৰদুনা শেদোং লৈনা লৌইৰা য়াই।

ময়ান্না পান্নৱিৰা অপীকপা শেনফমনা লোয়ৰা যাৱৰা লায়না তিলনা কয়া তাগন্দৰা, শেদোং লৈনা লোয়ৰা যাৱৰা কুইএলসি মায় পাক্কা য়োৰ্কসি। ●

মতেং পাংই।

(চ) মৱা লুনা চংপা গ্ৰীন মেন্যুৱিংগী পান্সিশিংনা অৰুৰা লৈনুংদা লৈৰা পান্সিগী মচিঞ্জাকশিং লৈমায়দা ফংহনৰা অৱেহ্ৰদা মাঙখিগদৌৱৰা পান্সিগী মচিঞ্জাকশিং ফাজিন্দুনা থমহৌৱগা নৌনা থাৱকপা পান্সিশিংদা ফংহনৰা অদুগা ৱাইজোবিয়মগুন্না বেক্টেৰিয়াশিংগী মশীং হেনগৎহন্দুনা নুংশিতগী নাইব্ৰোজেন ফাজিন্দুনা পান্সিশিংদা ফংহল্লি। নুংশিংতগী অসুন্না নাইব্ৰোজেন ফাজিনবদা থাৱিৰা পান্সিশিং অদুনা লৌ পৱি অমদা নাইব্ৰোজেন কেজি ৬০-১০০ ফাওৰা ফাজিনৰা গুম্বী। অমৰোমদা অমুক গ্ৰীন মেন্যুৱিংদা শীজিন্নৱিৰা পান্সিশিং পথৱকপনা থাদোৱকপা ওৰ্গানিক এসিদ্‌শিংনা পান্সীনা শীজিন্না গুন্মদনা লৈৰা ফোসফৰস অমসুং পান্সীনা চাং য়ামদনা মখৌ তাৰা পান্সিগী মচিঞ্জাকশিং তুমহন্দুনা পান্সীদা ফংহনবদা মতেং পাংই।

(ছ) গ্ৰীন মেন্যুৱিং তৌবনা ফৌদা ভিটামিন অমসুং প্ৰোটিন য়াওবগী চাং হেনগৎহনবদা মতেং পাংই।

(জ) গ্ৰীন মেন্যুৱিংদা শীজিন্নৰা নীম অমসুং পোদ্ধামিয়াগুন্মনা লৌফমদা তীলতাগদবদগী ঙাকথোকই।

গ্ৰীন মেন্যুৱিং তৌবদা থেংনৰা খুদোংচাদবশিং :- (ক) কুমগী নোংদা তাংদুনা লৌউৰা মফমদা গ্ৰীন মেন্যুৱিং তৌবনা লৈবাক্তা খোইজিল্লৰা পান্সিগী মতম চানা পথ-পুমথহনৰা গুন্মদে অমদি মতুং তাৱকপদা থাৱিৰা পান্সিশিং হৌহনবদা খুদোংচাদৰা মায়োক্ৰৈ।

(খ) ঈথে লৌথোং লৈৰা লৌফমশিং হাঙদুনা লৈবগী মতম ফংদবনা গ্ৰীন মেন্যুৱিং পায়খৎপা পামদে।

গ্ৰীন মেন্যুৱিং তৌবনা পীৱিৰা কান্নবশিং অসি নীংথিনা লৌৱবদি খৃৎশেমগী হাৱশিংদা তাংদুনা লৌউবগী থবক্তা খৱা মঠৈ হহ্ৰহনৰা য়াগনি। অমৰোমদা অমুক লৌফমগী লৈবাক লৈহাও ফগৎহনবনি খৃৎশেমগী হাৱশিং শীজিন্নত্ৰবসু ওৰ্গানিক ওইৰা হাৱশিং চাং য়ামদনা শীজিন্নদুনা পোথোক নীংথিনা পুথোকপা গুন্মগনি। পঞ্জত্ৰিবশিং অসিগা ইৰোয়ননা খল চানা য়াওৱৰা ওৰ্গানিক ওইৰা হাৱশিং শীজিন্নৰনা পান্সিশিংদা লায়না-তিলনা তাবগী চাং হহ্ৰহন্দুনা ওৰ্গানিক ওইৰা হীদাক লাংথকশিংতনা পান্সিশিংদা তাৱিৰা লায়না-তীলনাশিং লাকশিনৰা গুন্মগনি। মৱম অদুনা ওৰ্গানিক ওইৰা মওংগী লৌউ-কাঙলোন পায়খৎনীংৰা অমদি ওৰ্গানিক ওইৰা মওংদা পোথোক পুথোকপীৱিৰা খুদিংনা ব্ৰৈখোয়গী লৌফমদা গ্ৰীন মেন্যুৱিং তৌবীদুনা অফৰা মগুণ লৈৰা চিঞ্জাক পুথোকমিৱসি। ●

carbendazim 125 g/l) @ 0.5 ml/l - হায়ৱিৰা হীদাকশিং শীজিন্নবীৰা য়াই।

• Nitrogen হাৱ হান্সা অসি তপ্পা হান্সীৰা অমদি শৰুক ওদগী হেহ্ৰা খায়দোক্তুনা হান্সীৰা।

• লৌফমদা তাৱৰুৱবি - Validamycin3L (Sheathmar or Rhizocin)@2.5 ml/l or propiconazole 25 EC (Tilt or Result) @ 1 ml/l or hexaconazole 5 EC (Contaf or Anvil) @ 2 ml/l or carbendazim 50 WP (Bavistin) @ 1g/l or Thifluzamide 24 SC (Pulsar 24 SC) @ 30g a.i. /ha হান্সীৰা য়াই।

• মৰুশিং হীদাক তোংপীবদা carbendazim 50 WP (Bavistin) 2g/kg or mancozeb 75 WP (Indifil M-45) @ 2.5 g/kg

• লৌফমদা তাৱৰুৱবি Carbendazim 50WP (Bavistin) @1g/l or chlorothalonil 75WP (Kavach) @ 2g/l or combination of carbendazim (12%) and mancozeb (63%) (Saaf) @ 1.5-2 g/l or mancozeb 75 WP (Diathane M-45) @ 2g/l শীজিন্নবীৰা য়াই।

False smut • লৌফমদা ফৌনা মপাল শাংলকপা মতমদা chlorothalonil 75

WP (Kavach) @ 2 ml/l or copper oxychloride (Blue

copper 50) @ 4 g/l or epoxyconazole 12.5 EC (Opus)

@ 2 ml/l or propiconazole (Tilt or Result) @ 1 ml/l

শীজিন্নবীৰা য়াই।

Sheath rot • ফৌনা মপাল শাংলকপা মতমদা mancozeb75WP (IndofilM-

45)@2.5g/kg or propiconazole 25 EC (Tilt or

Result) @ 1 ml/l or hexaconazole 5 EC (Contaf or

Anvil) @ 2 ml/l or thiophanate methyl 70 WP

(Topsin-M) @ 1 g/l শীজিন্নবীৰা।

Bacterial

Blight • ফৌ মৰুশিং অদু পুং ১২ Agrimycin-100 (an antibiotic